

DOPISI

Slatina, 30. 8. 1949

Kljub nasprotnim trditvam je v naših haloških grčih še vedno dovolj rezervne delovne sile. Naši vinogradi zahtevajo sezonsko sicer veliko število delovnih rok, ki pa ostanejo, ko je delo opravljeno, neizkoriščene. Del te delovne sile se vdnija potem pri kmetih ter se s pomočjo tega zadržuje na koščku lastne zemlje, drugi del pa odide začasno v tovarne in podjetja ali na kako drugo delo.

Tako je bilo tudi letos, ko se je precejšnje število deklet in žena iz Halož odločilo oditi obirat hmelj v Savinjsko dolino. To pa nekaterim nezadovoljnjem ni bilo po godu ter so hoteli žene in dekleta odvrtiti od te akcije. Med takimi je bil tudi Orlač Viktor iz Malega Okiča, ki se je trudil na vse kriplje za razširjanjem parole, češ da »kdor bo šel letos obirat hmelj, bo mobiliziran za gozdna dela ali kam v težko industrijo«. Naše žene in dekleta pa se te parole niso ustrašile razen nekaj izjem katerim ie pa bilo za to zelo žal, ko so se obiralke začele oglašati s pismi, v katerih so pisale, da so prav zadovoljne in da bi bilo boljše, če bi tudi one, ki so ostale doma, odšle na obriranje hmelja in tako prispevale k zgraditvi socializma. Ljudje v Haložah mislimo, da je skrajni čas, da ljudska oblast stopi takim, kot je omenjeni tovariš, konkretno na prste in jih postavi tja, kamor spadajo.

Obiralke hmelja se te dni vračajo na svoje domove ter se hvalijo, da so bile za časa obiranja dobro preskrbljene. Tudi tekstilnega blaga so si nakupile, kolikor so pač zaslužile; izbira pa je bila velika.

S tem so dale najboljši odgovor vsem, ki širijo bedaste parole, katerih nobena se ni še uresničila in se tudi ne bo, ker naše delovno ljudstvo zaupa vodstvu naše ljudske države. K. C.

V Haložah je že začelo zoreti grozdi

Jugoslovanski izseljenci v Franciji obiščejo Jugoslavijo

Pariz, 31. avg. Iz Pariza je včeraj odpotovala v Jugoslavijo skupina 100 jugoslovanskih izseljencev, ki žive v Franciji. Skupino sestavljajo jugoslovanski delavci, ki so se pred mnogimi leti v borbi za delo in kruh nastanili v Franciji kot delavci v premogovnikih, v industriji in na kmetijskih posestvih. V Jugoslavijo pridejo na povabilo centralnega odbora Zveze sindikatov Jugoslavije, katerega gostje bodo 15 dni. Pri odhodu iz Pariza jih je na železniški postaji pozdravila velika množica jugoslovanskih izseljencev iz Pariza in okolice. Vagoni, v katerih potujejo jugoslovanski delavci, so okrašeni z jugoslovanskimi zastavami in šesli, na katerih piše: »Nas jugoslovanske izseljence v Franciji ne morejo odrtgati od Titove Jugoslavije nikake laži in kleveče«. »Mi jugoslovanski izseljenci v Franciji se bomo borili za zmagò resnice o Titovi Jugoslaviji«.

Iniciativni odbor za ustanovitev Filialističnega društva v Ptujju za ptujski okraj vabi vse, ki se zanimajo za filatelijo, da se udeležijo ustanovnega občnega zbora društva, ki se bo vršil dne 11. septembra ob 9. uri v dvorani sindikalne podružnice pošte (prej poštna blagajna). Inicijativni odbor.

TEORIJA V ZADRUŽNI PRAKSI

Kako bodo zadružniki izboljšali svoje travnike

Dipl. ing. Zorec Egon

Na travnikih imajo zadružniki najcenejši ter najbolj zagotovljen in neodomestljiv vir prehrane za svojo živino. Brez travnikov zadružniki ne bi mogli vzdrževati živine, brez živine pa bi ne imeli potrebnega gnojja za svoje njive. Zato lahko rečemo: travniki rede polja.

Ce hočemo povečati donos travnikov, moramo na njih neizogibno izvršiti prepotrebne melioracije ali izboljšanja. Denar, ki ga v melioracijske namene nalozimo na travnikih, ter trud, ki ga ob tem vložimo, nam bo v obliki meji povrnen.

Med melioracijska dela štejeemo take preuredbe, ki jih lahko opravijo zadružniki sami in taka, ki jih more projektirati le strokovnjak. Med prvà spadajo čiščenje, obnavljanje in pomladitev ruševja, med druga pa večje izsuševanje in umevno namakanje travnikov. Zadružniki lahko sami odstranijo vse neravnine, kot mravljšišca, krtine, kamenje in vsakovrstno gmičevje. Odstranitev vsega tega pomeni že bistveno izboljšanje, če se le kolikor toliko skrbno izvede. Razen tega to ne stane veliko truda in denarja. Pri čiščenju zaraslih jarkov dobimo vedno izvrstno zemljo za izravnavanje ter na ta način izboljšani travnik da veliko več in boljše krmo. Za izravnavanje korenin prav dobro služijo železne vilice ali močan drog, ki je pregibljivo vezan na koleseh. Močnejše korenine pa izravamo s pomočjo verige in vprežne živine. Za izravnavanje manjših vzpetin zemlje nam služi razno orodje, ki ga nazivamo travniško ravnilo.

Ce so travniki že preveč zarasli z mahom, ali če je travna ruša že prestara, jih pomladimo na naslednji način: močvirnat travnik najprej izsušimo, nato pa nasujemo po vsej površini 3 do 5 cm debelo plast lahke zemlje. Koristne travne vrste to plast prerastejo in počenejo v novo nasuti plasti mlade

Važno področje politične aktivnosti Ljudske fronte je organizacijsko politično delo. Dosedanji uspehi so pokazali, da je treba s tem delom nadaljevati in izkoristiti tiste možnosti, ki niso dovolj izkoriščene. V nasprotju z dosedanjo prakso nekaterih frontnih organizacij, v katerih je bilo agitacijsko propagandno delo kampanjsko in zmanjšano na suho pojasnjevanje posameznih gospodarskih ukrepov, morajo organizirati to delo plansko in sistematično. Agitacijsko propagandno delo morajo še bolj izpopolniti. Z namenom nadaljnje mobilizacije delovnih množic, zbranih v Ljudski fronti, za izpolnitev nalog socialistične graditve, morajo pojasnjevati težave in nedostatk pri našem delu, prav tako pa tudi ovire, ki jih delajo socialistični graditvi notranji in zunanji sovražniki. Učiti moramo množice, kako bodo premagovale težave in pomanjkljivosti. Neprenehoma moramo pojasnjevati množicam naše sedanje naloge, pota, sredstva in posamezne ukrepe ljudske oblasti za socialistično zgraditev po časopisju, na zborovanjih, konferencah, tečajih in predavanjih in z osebno agitacijo posameznih članov, na široko spoznavati naše množice z uspehi petletnega plana, z utrno in pisмено propagando, z organiziranjem razstav in obšohov v podjetjih in gradbiščih, s populariziranjem podjetij, ki so se najbolj izkazala, udarnikov, novatoriev, ractivatoriev in iznajditeliev. Iz nalog OF,

Bistvena razlika med borbo za zadružne ekonomije in borbo za obdelovalne zadruge je v tem, da zahtevajo obdelovalne zadruge visoko zavest delovnega kmeta in odpoved svojemu individualnemu gospodarstvu, medtem ko zadružne ekonomije ne odpravljajo individualnih gospodarstev, ampak poleg njih ustvarjajo tudi socialistična gospodarstva, element obdelovalne zadruge.

Kmet, ki sodeluje v zadružni ekonomiji, ni več samo individualen gospodar, stoji samo z eno nogo na svojem individualnem gospodarstvu, z drugo pa je že naredil korak v socialistično gospodarstvo. Zaradi tega pa se bo nedvomno lažje odločil za prehod v obdelovalno zadruge, kar bo nekega dne brez dvoma storil.

Na tej poti prehoda od zadružnih ekonomij do obdelovalnih združ lahko dopuščamo razne prehodne oblike, n pr.: da oddajo kmetje svojo zemljo, ali del svoje zemlje zadružni ekonomiji s pogoji, ki veljajo pri nas za obdelovalne zadruge nižjega tipa. Take oblike so lahko čisto odločilna spodbuda za prehod od individualnega gospodarstva k velikemu socialističnemu gospodarstvu. E. Kardelj.

izkopane stene, da se ne bi prehitro zasuli in zaježili.

Travnike gnojiti z umetnim gnojilom je umešno samo takrat, če imajo dobro rušo in kjer prevladujejo kakovostne trave. Slabe, zapleveljene travnike pa ne gnojimo z umetnim gnojem, ker bi v nasprotju primeru gnojili plevelhu, ki bi potem bujno rasel, medtem ko se trave, če jih sploh na travniku ni, tudi od umetnega gnojila ne morejo razviti. Zato je treba takšne travnike preorati, dobro pognojiti in zasejati z dobro travniško mešanico. Za gnojenje travnikov rabimo razen domačega gnojja tudi umetna gnojila, ki jih mešamo po principu polnega gnojenja. Tudi že mešana gnojila se zelo dobro obnesejo.

Izsušeni travnik moramo, če je potrebno, tudi pognojiti z apnom. Nato odstranimo mah s težko železno travniško drano, močno pognojimo s kalijevo soljo in Thomasovo žindro ali kostno moko, če jo imamo na razpolago. Dobro je, če zalijemo travnik z gnojnico. Naslednje leto potrosimo na travnik zopet nekaj Thomasove žindre in kalijeve soli, vsako tretje leto pa nekoliko hlevskega gnojja, komposta ali gnojnice. Travnike s slabo rušo moramo na vsak način preorati in na novo zasejati.

Lahko se dogodi, da izsušitve posameznih parcel ne moremo izvesti, ker je odtok vode na lastnem prostoru premajhen ali nemogoč. V tem primeru je potreben načrt in obširnejše izsuševanje. Pri obširnejšem izsuševanju moramo stremeti za čim boljšim odtokom vode, kar lahko dosežemo z jarki ali z drežnaž. Z jarki izgubimo precejšnje površine, razen tega ovirajo delo na travniku. Pri drežnaži pa vse to odpade, ker leže cevi pod zemljo. Najboljša drežnaža je tista, ki služi istočasno za namakanje travnika. Tak travnik donša največ krme.

Poznojesenski in zimski čas je za ureditev travnikov najugodnejši. Dobra kakovost in zadovoljiva količina pridelka na travniku je odvisna od stanja podzemeljskih vod in vodnih prilik, reakcije tal (kislá, nevtralna, bazična), zaloge hranilnih snovi in izbora travniških mešanic (nizke in visoke trave ter metuljčnice). Najvažnejša je

Delo frontovcev Zadra v prvem mesecu medoblastnega tekmoovanja

Frontna organizacija okraja Zadra je v prvem mesecu tekmoovanja dosegla znatne uspehe pri prostovoljnih lokalnih delih. V teku preteklega meseca so člani Fronte v Zadru prispevali skupno čez 8000 prostovoljnih delovnih ur. Največ na izgraditvi zadružnih domov.

Uspehi frontovskih organizacij varaždinskega, čakovskega in preloškega okraja

Člani Fronte varaždinskega, čakovskega in preloškega okraja so prispevali v prvem polletju dva milijona prostovoljnih delovnih ur ter s tem prihranili državi čez 22 milijonov dinarjev.

Izgraditev zadružnih domov in komunalna dela v mestih so bile glavne naloge frontne organizacije. Od 42 planiranih zadružnih domov je bilo popolnoma zgrajenih 13 domov. V Varaždinu so člani OF izkopalí 450 m odvodnega prekova, množično sodelovali v obdelovanju zemlje na mestni ekonomiji itd. Člani Fronte mesta Čakovca so delali na regulaciji Trnave, na mestni ekonomiji in na izgraditvi stanovanjskih stavb.

Skoraj polovico od skupnega števila delovnih ur vseh kraja so prispevali člani Fronte iz preloškega okraja. Med drugim so popravili 38 km cest, a na Dravi pri Spodnji Dubravi zgradili 545 n nasipa. Plan pogodovanja je bil prekoračen za čez 100%.

Brigadni sistem dela na prostovoljnih delovnih akcijah so najboljše izvedli v Čakovcu, kjer redno dela 2260 članov. Plan prostovoljnega dela v Čakovcu so prekoračili za čez 30%.

Veliko pozornost so posvečali socialistični preobrazbi vasi. V tem so imeli na več uspeha člani Fronte preloškega okraja. Na pojedelskih delih so člani Fronte tega okraja prispevali 7300 prostovoljnih delovnih ur in imeli 148 voženj z vprego. Frontna organizacija čakovskega okraja je izpolnila v celoti svoj polletni plan v pomoči vsem, ter so ustanovili že 5 kmetijskih obdelovalnih združ. Zgradili so tudi 12 živinorejnih staj ter ustanovili 3 odbore za skupno obdelavo zemlje. V aktivizaciji delovne sile za pomoč v industriji in gozdnih delovnih urah so imele največje uspehe frontne organizacije varaždinskega okraja. V prvem polletju 3. planskega leta so poslali na delo 45 posebnih, frontnih brigad z 8244 člani. Doseženi so bili tudi dobri uspehi v političnem delu. V Varaždinu je delovalo 119 marksističnih krožkov, ki jih je obiskalo 6000 članov Fronte. V čitalne skupne je bilo vključenih 7000 članov Fronte, politični konferenca pa je prisostvovala nad 10000 ljudi.

Jasno je, da se kapitalistični elementi na vaseh srdito upirajo, da bi se razvijale kmetijske zadruge v smeri krepitev zadružnega sektorja v kmetijski proizvodnji. Iz teh razlogov pomeni proces razvijanja našega kmetijskega zadružništva zaostrovanje razredne borbe na vaseh in zahteva močno politično aktivnost naše Partije in ljudske fronte. Vse to pa — poleg pojava, da sploh ne razumejo in da se ne znajo v praksi lotiti reševanja tega vprašanja — povzroča pri enem delu naših aktivistov neko omahljivost, ki se izraža v različnih oblikah. E. Kardelj.

Brigadni sistem dela na prostovoljnih delovnih akcijah so najboljše izvedli v Čakovcu, kjer redno dela 2260 članov. Plan prostovoljnega dela v Čakovcu so prekoračili za čez 30%.

Jasno je, da se kapitalistični elementi na vaseh srdito upirajo, da bi se razvijale kmetijske zadruge v smeri krepitev zadružnega sektorja v kmetijski proizvodnji. Iz teh razlogov pomeni proces razvijanja našega kmetijskega zadružništva zaostrovanje razredne borbe na vaseh in zahteva močno politično aktivnost naše Partije in ljudske fronte. Vse to pa — poleg pojava, da sploh ne razumejo in da se ne znajo v praksi lotiti reševanja tega vprašanja — povzroča pri enem delu naših aktivistov neko omahljivost, ki se izraža v različnih oblikah. E. Kardelj.

Krompirjeva klet

Podobno kakor v rasti, potrebuje krompir med zimskim vskladiščenjem zrčno in suho okolje, zavarovano pred vlago, mrazom in preveliko toploto. Najprimernejša toplota za prezimovanje krompirja je 2 do 6 st. C. Če pada toplota pod 2 st. C, nastane motnja v normalnem dihanju gomoljev, krompir postaja sladek, ako pada toplota še niže, krompir zmrzne in odmira, če se pa nato toplota zviša, začne krompir naglo gniti. Navadno začne krompir zmrazovati pri toploti 2 do 3 st. C pod ničlo, kar odvise od sorte krompirja. Rane sorte, ki imajo večji odstotek vode (Erstling, bintje, rani rožnik), zmrznejo prej, pozne kasneje. Pri stalni toploti nad 6 st. C začne krompir predčasno kaliti. Pri toploti nad 8 st. C se razvijajo bolezni.

Licenciranje

Med najvažnejša pravila za ureditev in povzdigo živinoreje spada redno licenciranje bikov. Licenciranje ima namen pregledati piemenske bike ter določiti in dopustiti k plemenitvi le one bike, ki so resnično dobri ter primerni za povzdigo živinoreje v posameznih krajih. Licenciranje bikov se vrši redno vsako leto po komisijah. Komisija za licenciranje pregleduje na določenem kraju zbrane bike in odloči po preiskavi, kateri bike se smejo pripustiti za splošno plemenjenje in kateri ne. Komisija mora gledati zlasti na to, da pripadajo bikii eni in isti pasmi ter da ne kažejo pimes; kake tuje pasme. Biki morajo bit vsaj 18 mesecev stari, dobro in močno razviti ter glede visokosti in teže primerne živini, ki je v istem kraju. Licencirani bik mora biti vsaj brez bistenh napak ter moč biti popolnoma zdrav; pri tem je treba gledat zlasti na to, da ni na biku kakih kakih znakov, ki bi vzbujali sumnja, da je bik jetičen ali tuberkulozen. Biki, ki jih spozna komisija za sposobne za plemenjenje, dobijo od komisije dopustnico. Skrbimo v vsakem kraju za to, da se bodo pripuščaji za pieme le oni biki, ki so bil licencirani. Največ neuspehov v živinoreji imamo zlasti od tega, kar se pripuščajajo in rabijo za pleme nelicencirani, nesposobni in zakotni biki, ki so le v škodo vsej živinoreji.

Licenciranje

Med najvažnejša pravila za ureditev in povzdigo živinoreje spada redno licenciranje bikov. Licenciranje ima namen pregledati piemenske bike ter določiti in dopustiti k plemenitvi le one bike, ki so resnično dobri ter primerni za povzdigo živinoreje v posameznih krajih. Licenciranje bikov se vrši redno vsako leto po komisijah. Komisija za licenciranje pregleduje na določenem kraju zbrane bike in odloči po preiskavi, kateri bike se smejo pripustiti za splošno plemenjenje in kateri ne. Komisija mora gledati zlasti na to, da pripadajo bikii eni in isti pasmi ter da ne kažejo pimes; kake tuje pasme. Biki morajo bit vsaj 18 mesecev stari, dobro in močno razviti ter glede visokosti in teže primerne živini, ki je v istem kraju. Licencirani bik mora biti vsaj brez bistenh napak ter moč biti popolnoma zdrav; pri tem je treba gledat zlasti na to, da ni na biku kakih kakih znakov, ki bi vzbujali sumnja, da je bik jetičen ali tuberkulozen. Biki, ki jih spozna komisija za sposobne za plemenjenje, dobijo od komisije dopustnico. Skrbimo v vsakem kraju za to, da se bodo pripuščaji za pieme le oni biki, ki so bil licencirani. Največ neuspehov v živinoreji imamo zlasti od tega, kar se pripuščajajo in rabijo za pleme nelicencirani, nesposobni in zakotni biki, ki so le v škodo vsej živinoreji.

Podobno kakor v rasti, potrebuje krompir med zimskim vskladiščenjem zrčno in suho okolje, zavarovano pred vlago, mrazom in preveliko toploto. Najprimernejša toplota za prezimovanje krompirja je 2 do 6 st. C. Če pada toplota pod 2 st. C, nastane motnja v normalnem dihanju gomoljev, krompir postaja sladek, ako pada toplota še niže, krompir zmrzne in odmira, če se pa nato toplota zviša, začne krompir naglo gniti. Navadno začne krompir zmrazovati pri toploti 2 do 3 st. C pod ničlo, kar odvise od sorte krompirja. Rane sorte, ki imajo večji odstotek vode (Erstling, bintje, rani rožnik), zmrznejo prej, pozne kasneje. Pri stalni toploti nad 6 st. C začne krompir predčasno kaliti. Pri toploti nad 8 st. C se razvijajo bolezni.

Klet pred vkletenjem krompirja temeljito očistimo in pobesimo z apnenim beležem, ki smo mu dodali nekaj galice,

OBJAVA
Sola za učence v gospodarstvu raznih strok v Ptujju razglašá, da se bo začel redni pouk 15. septembra 1949.
Naknadno vpisovanje in opravni izpiti bodo 12. septembra ob 14. uri.
Učenci iz prejšnjih let naj dvignejo kavlje do konca septembra letos. Ponežje terjatje teh kavljev se ne bodo upoštevale. Upraviteljstvo.

SPREJEM UCENCEV V INDUSTRIJSKO KOVinarsKO SOLO MARIBORSKE LIVARNE IN TVORNICE KOVINSKIH IZDELKOV

Industrijsko kovinarska sola Mariborske livarne Maribor bo sprejela v šolskem letu 1949/50 večje število učencev k: se žele izučiti v kovinarski soli za strojne ključavnice, čarje, strugarje, orodne ključavnice, čarje, modelne mizarje in elektro-monterje.
Pogoji za sprejem so: starost 14 do 17 let, dovršenih 6 razredov osnovne šole, telesno in duševno zdravje. Za sprejem naj predložijo učenci: 1. Svojerodno spsano prsojio, košek z 10 dn, 2. rojstni in krstni list, 3. domovnično, 4. zadnje šolsko spričevalo, 5. življenjepis, 6. zdravniško spričevalo.
Solanje traja tri leta in bivajo ves vs čas učenci v internatu kjer dobivajo vso oskrbo v hrani in obleki ter šolskih potrebščinah, zraven tega pa še plačo katere vsčina se ravna po uspehu. Po končanem solanju so dolžni učenci služiti toliko časa na odredenem mestu, kolikor so se šolski. Če učencev med solanjem izstopi, mera poravnati stroške vzdrževanja.
Za sprejem se naj učenci zglašé osebno v upravi šole ali na pošljijo prijave po pošti.
Vpisovanje traja do 5. septembra 1949. O prihodu v solo dobe učenci obvestila. Uprava šole

NA SOLI ZA UCENCE V GOSPODARSTVU KOVINSKE STROKE

v Mariboru, Zolgarjeva ulica 4, bo vpisovanje v vse razrede dne 2 in 3. septembra ob 14. do 18 ure v pritličju II gimnazije, Zolgarjeva ul. 4. Za vpisovanje v I. razrede morajo učenci predložiti zadnje šolsko spričevalo, učno pogodbo in rojstni list. Učenci višjih razredov predložijo zadnje šolsko spričevalo.
Prijavljali izpiti za vse razrede in za završne izpiti bodo dne 4. septembra t. l. Prijave oddajo učenci ob vpisovanju. Zamujanja rokov in naknadnih prijav ne bomo upoštevali.
Zaključni izpiti bodo dne 7. septembra pismeni, dne 8. septembra ustnemi izpiti.
Pričetek pouka bo v sredo, dne 15. septembra, ob 14. uri. Uprava

PRIČETEK ŠOLSKEGA LETA 1949/50 NA KMETIJSKEM TEHNIKUMU (Srednji kmetijski šoli) V MARIBORU

I. V šolskem letu 1949/50 bodo na Kmetijskem tehniku v Mariboru delovali 4 odseki: splošni, zootehnični, vinarsko-sadjarški in vrtnarski.
Pogoji za vps: uspešno opravljena nižja srednja vsi kandidati, ki polagajo navedene izpite, morajo vložiti prošnje za pripustitev k izpiti najkasneje do 4. septembra t. l. Prošnje morajo biti skotovane z dn. 10.— in 20.—.
II. Sprejemni izpiti za vps v I. letnik se bodo vršili v dne 6., 7. in 8. septembra 1949 ob 9. uri dalje na Kmetijskem tehniku v Mariboru, Vinarska ulica 30.
Vsi oni, ki so vložili prošnje, bodo še posebej pisмено obveščeni.
III. Popravni, predmetni, razredni in privatni izpiti za vse odseke Kmetijskega tehnikuma bodo v dne 8., 9. in 10. septembra t. l. Podroben razpored teh izpitov bo objavljen na šolskih razglasnih deski. Vsi kandidati, ki polagajo navedene izpite, morajo vložiti prošnje za pripustitev k izpitu najkasneje do 4. septembra t. l. Prošnje morajo biti skotovane z dn. 10.— in 20.—.
IV. Vpisovanje v II. in III. letnik Kmetijskega tehnikuma se bo vršilo dne 12. septembra t. l. od 8. ure dalje.
V. Začetek rednega pouka za vse odseke in razrede prične 13. septembra ob 7.30 uri.
VI. Opozarjamo vse gojence, ki reflektirajo na oskrbo v internatu, da sigurno prineso s seboj odjavnico in živilsko nakaznico ter potrebno osebno in jošteljno perilo z odejo, kakor je bilo zahtevano še lansko leto. Ravnateljstvo